

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

MÒNGGÀNG SÚNGZÀ LÚNKÁNG
DVKĀNGKĀRU

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

**MÒNGGÀNG SÚNGZÀ LÚNKÁNG
DVKĀNGKÀRU**

မြန်မာနိုင်ငံ ရဝမ်စာပေကော်မတီမှ ဘာသာပြန်ဆိုပြီး
ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ အတည်ပြုပြီး ဖြစ်ပါသည်။

Kàpung

1948 nǒng, Nvmrúng shvlá (10) ni taq mǒngdànngòm mvdòò àng-dāngdāng mvngūshì lìpòngmè kèní mǒnggàng vsvngò lúnkǐng dvkangkàru shvdōng kàrvt nò dvkā:ngòe. Dvkang bǒà kàruò kàyān kǒtgǒm svng mèpǔng mǔrri taq dvtānshaq íe.

Wedø í we mvshól dǒmrǒ vī dǒ bǔnlìrì wàò yǐngkèní mǒngdànngòm mvdò lìpòngmè yǐng mǒngdànngòm mvdògòng mǒngdànri svng we dvkangkàru kàyānrì shìwà mǒngcèrìí shá lúnlǐm rvt nǐng mǒngdànri mò-íni rvgaqrìò mǒnglvmàng zìdǐng rvwǐngwe mà-wáshaq; mvdǒng nò zòngrì nǐng dvgá paqzì dāng àngmvdòrì taq dvkāngkàru svng dvkāng vwǔn lúnlǐm yǐngshì dǒ dvtānālǐm, rǒ dvzǔrlǐm nǐng àngrvjùng shvtān dvzǔrlǐm dvpá:nòe.

Wedø tiqdvchá, Myanmar mǒngdàn dvcì sǐngzà lúnkǐng gomishin nò mǒnggàng sǐngzà lúnkǐng dvkāngkàru svng English kà kèní Myanmar kà svng tvlíng nò shvlè dvshē:rìe.

Myanmar Mǒngdàn Dvcì
Sǐngzà Lúnkǐng Gomishin
2013 nǒng, Shǒkā shvlá (17)ni

Kàpūng Kàlat

Svngpvn shvngbē nø ngvni gungshvng nving
tiqzìdvng v̄l nø ngál gwør mà-shvlāwe lúnkvingri svng
dvdut shvmtlòng nø mònggàng yāchvng taq
shvlángshaqpvn, dvrāwe nving mòngzøllòng rvt
mvpvng àngké í rvtñø gø;

Vsvng lúnkving kaqsvng tī mv-lvn yvng mv-
tv̄mwe nø svngzàcèrìò shvlā mà-shvlā, mvtú tvrà
rvwv̄n lúnlòng svng gvyaqò nø mvhø mvhut wāwe
laqyàrì būng dvzvr̄ we í rvtñø gø, shvngshvngwā shón
lúnwe vkving, shvngshvngwā noqngóm lúnwe vkving,
svrēwe nving mvshámhoq ípv̄n kèní shvlàngwe
vkvingri svng vtōshì lúnlvm vsvngwāng tiqlòng
léshilv̄mlòng svng bāshà vsvng shvngbèò vhangtv̄ng
vlómrà kū dvkāngshaq í rvtñø gø;

Vmíng vkving zøm nø dvrá mà-zøm dø øpgømwe
nving shvniip shvnv̄l pvnri svng vsvng kuí lvingdøm
gvcvt tiqlòng rvcí pō vtùwe dvjà svng mà-dvtuqālv̄m
dvpvt vsvng lúnkving svng uqbvdíí gø:mòweí
kupgārālv̄m mvdøng mvdaq rà rvtñø gø;

Móngdàn shvdaq vr̄vm vrá nø vmùnkē sóri
zvøm tvrà vhanglv̄m lòng svng vbøm vnvinglv̄m
mvdøng mvdaq zømdiv̄ng we í rvtñø gø;

Móngdànngòm mvdògòng móngdànriò móngcè
 shvngbēi nò mvpvng vsvng lúnkíng, vsvng gùngshvng
 nvng zìdǎng, lvngàré nvng svmāré dvcháchá lúnkíng
 vllǎmri sǎng àngmaq vtōshì nò kǐmwe tvrà
 móngdànngòm kàgvp taq vrà dvdǎ:ngò nò, téwā
 gwaqwe vlángshaq í lòng vdòngǎ sǎngzà laqmù
 vhanglǎm nǎng vsvng lvpát zìdǎng shvlā nò vhang
 vlún dǎ wá lúnlǎm kàgvdiq vgvpsǎshaq í rvtnǎ gǎ;

Móngdànngòm mvdògòng móngdànri nò
 móngdànngòm mvdò nǎng muqhóm nò vsvng
 lúnkíng nǎng mvpvng shvlángshaq vkǎngri sǎng
 mònggàngkǎpmí mvzǎn vpǎ nò cǎn dvgǎm lúnlǎm
 dvpvt wàlǎm íe, wā kàgvdiq vgvpsǎshaq í rvtnǎ gǎ;

Welòng vsvng lúnkíng nǎng shvlángshaq
 vkǎngri sǎng tiqdǎ vcíng vzākewe vllòng nò yǎlòng
 kàgvp kàgvdiq sǎng kǎmgǎm àngkè shvbǎnlǎm dvpvt
 vchak vtǎng í rvtnǎ gǎ;

Vs̀vng g̀o vr̀vm, mvd̀o vr̀vmí yāl̀ong dvkāngkàru
 s̀vng p̀vngyàn ǹont taq rí ǹo m̀onggàngk̀oep taq wel̀ong
 lúnk̀vng̀rì ǹvng shvlángshaq vk̀vng̀rì s̀vng vp̀ólvm
 shvngøntwe, shá dvz̀vrwe taqk̀ení dvk̀vngshì lúnl̀vm
 dvpvt í ǹigø, m̀ongdànngø̀m mvd̀ogòng m̀ongdàǹrì
 ǹvng we m̀ongdàǹrìo kàrvt vmíng vk̀vng l̀vngp̀vng
 v̄lwe ìdūng k̀ení m̀ong bāshàc̀eríí werì lúnk̀vng ǹvng
 shvlángshaq vk̀vng̀rì s̀vng gwaq dø t̀oꝑwā rākéò
 vtōāweí c̀vn dvdøngl̀vm dvpvt m̀ongdàn dvt̀vng ǹvng
 m̀ongdàn vr̀vm singwe dvt̀vng̀rì taq vbø̀m vǹvng dø
 tvnú:ngò̀rì ǹvng dvk̀vngshìl̀vm dvpvt í ǹigø mvtū̀o weí
 m̀ongdàn vr̀vm, vs̀vng g̀o vr̀vm v́háng we lúnl̀vm rvt
 wá ràwe, shvngbe ǹvng sing dø zìd̀vng tiql̀ong pādø
 m̀ongdànngø̀m mvd̀o lìpòngmè k̀ení yāl̀ong m̀onggàng
 vs̀vng lúnk̀vng dvkāngkàru s̀vng akvt dvkā:ngìe.

Dvráciq 1:

S̀vngp̀v̀n sh̀vngbē nø shvlut shvlángshaq shøqò
 nø g̀ungsh̀vng ǹvng lúnk̀vng tiqmvnø vdáe. Vs̀vng taq
 rvzī rvwāl ǹvng jò mv-jò dak rvwv̄n sháòwe shánønt
 v̄l rvt, tiqg̀o ǹvng tiqg̀o àngnì àngn̄m ǹontní toqtíp nø
 vzø̀m vdūe.

Dvráciq 2:

Vsèng gòrùm nò dvcì, shā mōyā, lùngà svmā, shònkà, noqngòmwe, mónglvmàng mò-ínī, dvgádø dvdvmwe tvrà, móng bāshà mò-ínī vsèng zìdǔng nùng singwe àngké àngrø, gàmzaq dvgùng, dvcì chømdùng dvgùng nùng dvgádø zìdǔng vwál we mà-vìl dø yālòng dvkangkàru taq dvtā:nòwe lúnkǔng nùng shvlut shvlàng we shvngbē lún ràe. Wemvdvmø vsèng tiqqógø v̄lwe móngdàn mò-íni v̄lwe rvgaq nò móngdàn øpdvrá lúnkǔng shvlángshaq rvgaq í nìgø, móngdànngøm mvdò (UN) í roqgārwe rvgaq í nìgø, vdè øpkǔng vkø vkǔng mv-v̄lwe rvgaq í nìgø, mò-íni móngdàn øp vmíng vkǔng tiqp̀̀np̀̀n rvw̄n dvdushaq zàng í nìgø, welòngò mónglvmàng, dvrá kàrvtlím vkø vkǔng mò-ínī, móngdàn vr̀̀mò zìdǔng tiqlònglòng s̀̀ng mvtū nò vwálwe wá mv-daq.

Dvráciq 3:

Gø vr̀̀m taq cúnshilím vkǔng, shvlángshaq vkǔng nùng vsèng rvkupwe lúnlím vkǔng v̄le.

Dvráciq 4:

Kāgø s̀̀ng gø vshuq dø, mò-ínī dvz̀̀r̀̀mshú dø wá mv-daq. Vshuq wàá:mò we nùng vshuq n̄m̄mp̀̀n dø írì shvngbē s̀̀ng bvtshø vgám ràe.

Dvráciq 5:

Kāgø s̀̀ng gø vrè dvkī we mò-ínī, mvhø mvhut wā we, vsèng mvchá í we, vsèng dvgùng shvyómkéòwe vjàng laqyà mò-ínī, mvrà zīwe wá mv-daq.

Dvráciq 6:

Vs̀̀ng gó vr̀̀m nò dvrá uqbdì dāngtaq, vs̀̀ng tiqgó kū zàng vr̀̀m taq dvdut shvmvt nò vtōshì gīng we vḱng v̄le.

Dvráciq 7:

Vs̀̀ng shvngbē nò dvrá uqbdì dāng taq dvcháchá v̄l nò, uqbdìò tiqzìd̄vng roqgārlòng s̀̀ng pà vwálwe mà-v̄lshaq, vtōshìl̄m vḱng v̄le. Dvkangkàru yālòng s̀̀ng pō gvyaqòweí rv̀̀ng we laqyà kèní í nìgø, wedø rv̀̀ngl̄m dvz̀̀ng we kèní í nìgø, vr̀̀mwe kupgār roqr̄mlòng vtōshìl̄m vḱng v̄le.

Dvráciq 8:

Vs̀̀ng gó vr̀̀m nò móngøp mvp̀̀ng uqbdì mò-íni, uqbdì kèní àng s̀̀ng vtōshìl̄m vḱng vlúnshaq mvp̀̀ng lúnk̀̀ngrì s̀̀ng catrølwe vhóm bødò nìnø, àng nò kàrvtḱng v̄l móngdàn dvráróng kèní t̄pwā dvcøpmāl̄mlòng vtōshìl̄m vḱng v̄l dvz̀̀r ràe.

Dvráciq 9:

Kagó íni gø mà-dvrá dø t̄pwē, mà-dvrá dø vdà:ngowe, ma-dvra dø móngdan kèní kwanwe wá mv-daq.

Dvráciq 10:

Vs̀̀ng gó vr̀̀m nò ango lúnk̀̀ng nvng pāwān vllong svng kàciq g̀̀l we taq gø, wedang svng mvràzì rvt ciplá nò kàciq liqwe taq gø sh̀̀ngsh̀̀ngwa tiqlap svng wáshiwe mò-í dø, dvráróng tiqlòng keni vs̀̀ng mvmē mrvd̄ng taq dvrá dø tá nò rvcitwe svng rìnvrá kòmgøm lúnl̄m vḱng v̄le.

Dvráciq 11:

(1) Ròng tiqlòng kù dvrá dvrā vhó:mo we vsvng gó vrvm nò cipláwe ròng dvkà rvt gārshi nò vtónlvm

(2) dvpvt vmaqkùm mvtú vlwe; vsvng mǎngpòng mǎrdvngø rvcit dvtøpwe dvrá róngí dvrá nvng vchøp dø táā nò rvcit dǎngí mvrà vléshie, wa nò dánshiwe kàrvt mvdá:ngo dvngte nò mvrà mav-vl vsvng wa nò dvmvt lúnwe vko vkvng vle.

(2) Mvrà vléshìvm rvtø taq Móng vdòng dvrá ku í nigø, mongdan vrvm singwe dvrá ku í nigø, dvrà mø-íni ngálshiwe tiqlong nò mvrà mv-yvngshì kvtkeni nò we dvrà mø-íni ngálshì we dvpvt rvt kagó yvng gø mvrà shvri mv-daq. Mvrà vléshiwe rvtø ìdung vdòng zí vdūwe mvrådǎm mvdǎm té vlíshiwe mvrådǎm shvriwe vl mv-daq.

Dvráciq 12:

Kagó í nigø vdèò anggó kù shvlángkǎng, àngrvp, vlrà chòm mø-íni shvrikàru vwǎngkàru bvnìri taq mà-dvrá dø gòng nò vbāmshiwe svng gø, vdèò dvgùng nvng bǝngshǎng tvrà svng bvlè gvzǎmwe svng gø vholm dvzvr mv-daq. Vsvng gó vrvm nò wedø vbāmshiwe mø-íni bvlè gvzǎmwe keni dvrá uqbdǎi kupgārlym vkǎng v̄le.

Dvráciq 13:

(1) Vsvng gó vrvm taq nò móngdanò rvgaq dvrøt vdòngtaq shvngshvngwā di nò vcǎlshilǎm vkǎng nvng vllvm vkǎng v̄le.

(2) Vsvng gó vrvm taq vdèò móngdan vbá dø dvgá kāmóngdan keni gø léshilvm vkáng nvng vdèò móngdan svng lōlvm vkáng v̄le.

Dvráciq 14:

(1) Vsvng gó vrv̄m nø shvniþ shvnlwe keni lutshilvm rvt dvgá móngdànri taq dvkøqshilvm vkáng røtshilvm ǹng vtōshi lúnvm vkáng v̄le.

(2) Mónglvmàng nvng mv-sīngwe mvràri, mònggàng móngdànggò mvdòò mvnggá nvng mvp̀ng dvrári svng tāshōzvl íwe laqyàri keni j̀ngj̀ng léshi daq̀we dvrá dvrā r̀ngri taq mvdvmram dvtanshi lúnk̀ng svng shvnām ǹ l̀ngwe wá mv-daq.

Dvráciq 15:

(1) Vsvng gó vrvm nø móngdan tiq l̀ngò móng bāshà ílvm vk̀ng v̄le.

(2) Kagó gø vdèò móng bashà ílong svng mà-dvrá dø lúawe wá mv-daq. Vdèò móng bāshà ílong tvlíngshilvm lúnk̀ng svng gø ngála we vl mv-daq.

Dvráciq 16:

(1) Bat vrv̄m b̀ðwe lvngaré nvng svmaré taq nø dvci, móngbāshà m̀-íni noqkvmsi tvrà rvt vk̀ng dvmvtwe tiqp̀np̀n mà-vlshaq d̀ngku shvzønga k̀ng nvng àngrvp shvzøngshi k̀ng vle. Weri nø wur dvzømsiwe taq í nigø, d̀ngku vsvng wa nø vzømwē taq í nigø, vkāngwe taq í nigø r̀nvrá lúnk̀ngri vl ràe.

(2) Lvngàshúr nvng zvmìshúr shònígòò shvlángshaq nòntrúng kòmshaq vl kvv wa wur dvzømshi ràe.

(3) Vsvng angrvp nò vsvng angmvdòò ngvnisāng mvpvng mvdò í nò, vsvng angmvdò nvng móngdanò kupgārlong svng vtōshi lúnkvng vle.

Dvráciq 17:

(1) Vsvng gó vrvv taq nò vdè tiqgó kū í nigò, dvgári nvng muqhóm nò í nigò dvzøm dvrè svng wāshilvm vkvng vle.

(2) Kagó gò vdèò dvzøm dvrè svng mà-dvrá dø tølwe vhóm dvzvr mv-daq.

Dvráciq 18:

Vsvng gó vrvv taq nò shvngshvngwa dvdøq dvdvmkvng, vdū ma-dū rvwvn rvpánlvv kvng nvng noqngòmkvng vle. We lúnkvngri taq vdè noqkvmsi tvrà mò-íni vtōshi nò kvmsi tvrà svng shvngshvngwa tvlingshi kvng nvng, tiqgó kū í nigò, mvmē nvng muqhóm nò í nigò vdè noqkvmsi tvrà mò-íni vtōshì kvmtvrà svng vsvng m̄vngpòng m̄vrdvng taq í nigò, shòngshāng í nigò shvngshvngwa shvtānkvg, c̀nvlv kvng, noqngòmlv kvng nvng shvzøngkvngri gò vbáe.

Dvraiciq 19:

Vsvng gó vrvm taq nō shvngshvngwa dvdøq dvdvm k'vng nvng shvngshvngwa nōnttánk'vng v̄le. We lúnk'vngri taq nō dvdøq dvdvm ràrì svng vb'vng vgámwe mv-vl dō shvngshvngwa zòml'vm k'vng wa mvtaq mòngciqri n'vng dakrvw'v̄n tvràrì svng shvngkà media tiqlonglòng keni tiqdv'tvng rvgaq dvrøt vwálwe mv-vl dō shupgún cvnshil'vm k'vng, vtolv'm káng nvng dvshērlvm k'vngri gō vbáe.

Dvráiciq 20:

(1) Vsvng gó vrvm taq nō mòngzòl dō shvngómshilvm k'vng nvng angmvdò poqshil'vm k'vngri svng shvngshvngwa c'vnlvm káng vle.

(2) Angmvdò tiqlònglòng taq vbá'vm rvt kagó svng í nigø mvdøng mvdaq shv'vng mv-daq.

Dvráiciq 21:

(1) Vsvng gó vrvm taq nō vdè móngdànò vsuyaq mvdò taq tuqwā í nigø, shvngshvngwa rvhiq rvcà:ngo we kōnmvngri yvngkeni tiqdv'tvng í nigø dvbáshì nō wá lúnshie.

(2) Vsvng gó vrvm nō vdè móngdanò mvngpòng tv'mū bvnli r'vlvm r'vnrá lúnk'vng v̄le.

(3) Vsuyaqò øpgøm vmíng vk'vng nō móng bāshariè nōntrúng svng mvp'vngwe vl ràe. Vsvng gó vrvm vbá dō r'vnráwe nōntrúng méz'vng vtóng kū í nigø rvtø ìdūng rvwál nō dvrá dō wàðwe mé rvc'vngk'vngri taq wē nōntrúng svng dvtān ràe.

Dvráciq 22:

Vsvng gó vrvm taq vsèng angmvdòò mvrēm tiqgò kūí sýngzà lvpāt rvkuplvm dāng vtōshì kýng vlwe wa mvtaq, vdè móngdànò vr̀ngshilòng ǹng ng̀nì angkéri ku dvcì dāng dvzaq dvk̀ngshilòng ǹng móngdàn vrvm muqhóm wáshilòngí vdèò g̀ngsh̀ng ǹng zitjāng tvrà shvngshvngwā vháng vlúnlvm dvpvt mà-vl mv-daqwe wuqlaq dang, sýngzà laqmu ǹng tónglaqyà lúnkángri svng vtoshilvm vkýng vle.

Dvráciq 23:

(1) Vsvng gó vr̀m taq n̄ bvnli wákýng, vdè shvr̀ngwe bvnli svng shvngshvngwa rvc̀ngshilvm kýng, dvrá n̄ yuqyàwe bvnliwàng dvjəri lúnkýng ǹng bvnli mà-dá flòng kení gārawe lúnkýng vle.

(2) Vsèng gó r̀m taq vbóng wē bvnli dvpvt vbóng we wursh̀m zibè svng rvwìngwe tiqpvn gò mv-vl d̄ lúnlvm vkýng vle.

(3) Bvnli wawe gó vr̀m taq n̄ vdè ǹng vdè rvp dvpvt sýngzà g̀ngsh̀ng ǹng vch̄pwe lvpāt svng vmaq ḱmalým dvrá n̄ vdu vbóngwe àngzibè lúnlvm vkýng vle.

(4) Vsèng gó r̀m taq n̄ vdèò vjú s̀ng garshilým rvt B̀nli-wáshú Mvdò poqshilým vkýng ǹng, we Mvdòri taq d̄vbáshì n̄ z̄mshilým vkýng vle.

Dvráciq 24:

Vsèng gø vrøm taq àngdvjà vbóng vrá dø
 dvdūshaq b̀nliwā rvtø nāri ǹng shvlá zibè vtōshì
 gīngwe rvtø ìdung ó vchøp dø dvdūshaq b̀nlinār
 àngnīrì gø vbá nø nārshilým vkýng ǹng vnārshilým
 vkýngrì s̀ng lúnkýng v̄le.

Dvráciq 25:

(1) Vsèng gø vrøm taq nø v̀mlým̀p̀v̀n, gwálým̀p̀v̀n,
 chøm, shiqshàn dāng roqgārwe ǹng rà we s̀ngzà
 tūbùm tvrārì vbá dø, vdè ǹng vdè chømgùng
 shiqshànwe ǹng góng nønt vnīshvlē mòngzøì dø v̀l
 lúnshilým luq̀p̀øngwe s̀ngzà v̀l zidv̀ng s̀ng lúnkýng
 v̄le. Wemvd̀m̄ø b̀nli mà-dāwe, shiqshàn dāng
 vnønwē, góngdvg̀ng shaqc̀mwe, mēmà íwe, vbat te
 nø cvrøngwe m̄ø-ínī vdèí wá mv-dv̀ngshìwe dvjàrì rvt
 dvkúmshilým dāng wá mà-lún nìnø lvpāt rvkuplòng
 vtōshilým lúnkýng v̄le.

(2) Angmè lvpāt ǹng c̀m̀ré lvpāt taq mvdøng vsún
 vsøngwe ǹng dvb̀ngkèlòng vtōshilým vkýng v̄le.
 Dvrásh̀ng wūrdvzømshì we í nìgø, dvrá mv-sh̀ng
 wūrdvzømshìwe ínìgø, shøq daqøwe c̀m̀ré sh̀ngbē
 nø vbóng vr̀mwe s̀ngzà roqgār nø vsún vsøngwe
 s̀ng vtōshilým vkýng v̄le.

Dvráciq 26:

(1) Vsùng gó vrùm taq paqzí c̄vnshìlím vkíng v̄le. Paqzí c̄vnshì dāng n̄ yúm vt̄vng n̄m̄lat dvt̄vng n̄ng mvp̄vng dvt̄vng rì taq dvp̄ó mà-doq í ràe. N̄m̄lat dvt̄vng paqzí n̄ mà-c̄vnshì mv-daq í ràe. Jvklaqmu n̄ng Lvpat dvkúm paqzìrì s̄vng vsùng luqluq c̄vnshì lún ràwe í n̄, v̄hángwe paqzí dāng àngzìd̄vng s̄vng ȳvng n̄ shvngbē tiqzìd̄vng lún dvz̄r ràe.

(2) Paqzí dāng s̄vng vsùngrìò zitjānglím dāng k̄ongvt̄op rvk̄opshìwe n̄ng, vsùng lúnkíng n̄ng mvp̄vng shvlut shvlàngwe vkíng rì s̄vng téwā vp̄ó shálím rvt tvnū n̄ shvngønt dvz̄r ràe. Paqzí dāng n̄ móngdàn shvngbē dvh̄øtaq s̄vngp̄v̄n m̄-ínī noqngømwe n̄ng singwe mvdòrì vdòng cingrālwe, t̄onzánwe n̄ng vr̄m vráweí vmùnkélím dāng háng ràwe í n̄, mòngz̄øllòng roqgārlím dvpvt móngdàn ngøm mvdòl wàòrì s̄vng dvpaq dvr̄m wá ràe.

(3) Vdèò c̄vmrē paqzí dāng rvc̄vngwe taq n̄ àngp̄è àngmèní taq nḡv̄nì vk̄o vkíng v̄le.

Dvráciq 27

(1) Vsùng ḡòr̄m n̄ vsùng àngmvdòò tónglaqyà lvpat taq sh̄vngwā vbá n̄ dvzaqshìlím vkíng n̄ng nímzì b̄onya s̄vng sh̄vngwā vt̄oshì vkíng n̄ng dvt̄op b̄onyā v̄hángwe n̄ng welòngò v̄jú lúnshìrì s̄vng sh̄vngsh̄vngwā rvwál n̄ vt̄oshìlím vkíng v̄le.

(2) Vs̀̀ng g̀́ vr̀̀m taq vd̀̀ ǹ̀ vd̀̀ d̀̀mr̀̀lǹ̀nt
k̀̀ǹí m̀̀n ǹ̀ l̀̀sh̀̀i longwe dvt̀̀p b̀̀nỳ̀ā paqz̀̀í k̀̀ǹí í
ǹ̀g̀̀, k̀̀aru k̀̀ǹí í ǹ̀g̀̀, ǹ̀mz̀̀i k̀̀ǹí í ǹ̀g̀̀ b̀̀n r̀̀awē
g̀̀ngsh̀̀ng ǹ̀ng dvz̀̀mdvr̀̀d̀ vj̀̀ shvl̀̀r̀̀i s̀̀ng
roqg̀̀rwe l̀̀nl̀̀m vk̀̀ng v̄le.

Dvr̀̀ciq 28:

Vs̀̀ng g̀́ vr̀̀m ǹ̀ ỳ̀l̀ng dvk̀̀ngk̀̀aru taq
dvt̀̀nshaq l̀̀nk̀̀ng̀̀r̀̀i ǹ̀ng shvlut shvl̀̀ng d̀̀ng s̀̀ng
k̀̀tk̀̀m b̀̀nl̀̀i shvb̀̀n l̀̀nsh̀̀iwe s̀̀ngz̀̀ā t̀̀nglvm̀̀ng
ǹ̀ng m̀̀ngd̀̀n vr̀̀m vz̀̀mwe lvm̀̀ng tiql̀̀ng s̀̀ng vt̀̀
l̀̀nsh̀̀i.

Dvr̀̀ciq 29

(1) Vs̀̀ng g̀́ vr̀̀m ǹ̀ vd̀̀ zitgongwe s̀̀ng vs̀̀ng̀̀r̀̀i
dvh̀̀taq w̄ā sh̀̀ngsh̀̀ngw̄ā k̀̀mz̀̀p d̀̀ vl̀̀n v̀̀h̀ng dv-
z̀̀rwe í rvt, we vs̀̀ngw̄āng dvh̀̀taq p̄aw̄n v̄le.

(2) Vd̀̀d̀ l̀̀nk̀̀ng̀̀r̀̀i ǹ̀ng shvl̀̀ngshaq vk̀̀ng̀̀r̀̀i s̀̀ng
c̀̀nwe taq g̀́ vr̀̀m ǹ̀ dvg̀̀r̀̀i d̀̀ l̀̀nk̀̀ng̀̀r̀̀i ǹ̀ng
shvl̀̀ngshaq vk̀̀ng̀̀r̀̀i s̀̀ng z̀̀ā ǹ̀ vp̀̀l̀m rvt g̀̀;
Democracy àngmvd̀̀ taq dvr̀̀ ǹ̀ r̀̀ā mvt̀̀r̀̀i íwe laqỳ̀ā
c̀̀nt̀̀ng, m̀̀ngbash̀̀ā m̀̀ngp̀̀ngc̀̀ m̀̀ngz̀̀l̀ ng̀̀r-
ng̀̀nl̀m ǹ̀ng vj̀̀ vb̀̀m vǹ̀ngl̀m tvr̀̀ s̀̀ng
dvz̀̀ngl̀m rvt g̀̀; ubvd̀̀í dvmvtshaq íwe rvdoqsh̀̀i
mvt̀̀r̀̀i k̀̀ w̄ā c̀̀nl̀m vk̀̀ng v̄le.

(3) We lúnkǎngrì nǜng shǔlǎngshaq vkǎngrì sǜng
 kāpà mvtú taq í nǜgø mǒngdànggø mvdòò mǔnggàrì
 nǜng mvpǜng vtǒngrì sǜng vtù kǔí cǔn líng mv-daq.

Dvráciq 30:

Mǒngdàng tiqmǒngdàn dvpvt í nǜgø, vsǜng
 tiqmvzuq dvpvt í nǜgø, vsǜng tiqgǒ lagǒ dvpvt í nǜgø
 yǎlòng dvkangkàru taq vbáwe lúnkǎngrì nǜng
 shǔlǎngshaq vkǎngrì sǜng tìn gvyaq dvzǔr mvyǒ kǔí
 bǔnlì tiqmvttú wàòwe taq dvbáshǐlǔm mò-íni vdéí
 wǎlǔm vkǎng v̄le, wā nò yǎlòng dvkangkàru taq
 vbáwe kàyān tiqlònglòng sǜng àngrvjùng lùòwe vl
 mv-daq.

